

Statslaan, idet det Laan, der blev stiftet i 1901, paa det daværende Tidspunkt faktisk var for lille. Men dermed har jeg ikke villet sige, at vor hele Udvikling og vort Erhvervsliv ikke, jeg vil tilføje: endogsaa med Lethed, ere i Stand til at taale, at vi gaa til Statslaan, baade nu og senere, til Foranstaltninger, hvor det er nødvendigt. I den Henseende er jeg nærmest enig i de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, idet jeg maa hævde, at Landet saa langt fra at være et fattigt Land, alt iberegnet, er et forholdsvis meget velhavende Land, og at Statsgældens Forhold til Statsaktiverne heller ikke er et saadant, at man ikke med fuld Tryghed kan optage Laan. Men det er nødvendigt, at der bliver en fast Plan for Udviklingen, da det kan forudses, at Kravene paa mange Omraader — ikke mindst paa det sociale og paa Forsvarsomraadet — ville medføre, at vi i en ikke fjern Fremtid skulle bruge betydelige Summer. Derfor mener jeg, at Ønsket om en fast Plan paa længere Sigt for Statens Finansstyrelse er fuldt berettiget, og jeg synes, det er rimeligt at benytte denne Lejlighed til at sige det.

I øvrigt kunde jeg tiltræde mange af det ærede Medlem fra Ringkøbings Bemærkninger om Statens Stilling og Evner. Men da jeg ikke mener, der er nogen Grund til at forlænge Debatten derom, skal jeg kun i Almindelighed give dem min Tilslutning, idet jeg dog maa bemærke, at jeg ikke finder, at det ærede Medlem har paavist nogen Ræson for den Række Tal, han oplæste angaaende de forskellige Landes Statsgæld. Betingelsen for, at de skulde have nogen Betydning her, maatte dog være, at de ledsagedes af Oplysning om Landenes Folkemængde, Erhvervskilder og Evner til at forrente og afdrage Statsgælden. Uden det er denne Opstilling ikke det ringeste værd. Vi have 300 Mill. Kr.s Gæld, England har 16 Milliarders Gæld — det er uden Betydning, saa længe man ikke ved, hvem der er bedst i Stand til at bære Statsgælden. De to andre statistiske Tableauer, det ærede Medlem fremdrog, kan jeg i Almindelighed give min Tilslutning.

Jeg skal med disse Ord anbefale Forslaget til hurtigst mulig Fremme.

H. L. Jørgensen: Jeg antager ikke, at det er med nogen særlig Glæde, Lovgivningsmagten gaar med til et nyt Statslaan. Det gaar med Statshusholdningen som med private Erhverv, at naar man skal laane, er man ikke glad; men paa den anden Side, som Forholdene ere, antager jeg ikke, at vi kunne blive fri derfor. Et andet Spørgsmaal er, om der har været nogen virkelig berettiget Grund til, at vi ere komne til at sidde i det, som vi nu gøre. Det har for mig længe været tvivlsomt, og jeg har heller ikke været blind for, at som Statshusholdningen er ført i de senere Aar, maatte den Tid komme, da vi maatte skride til større Laan. Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) fremførte jo en Anskueliggørelse af vor hele finansielle Stilling og føjede dertil, at ingen kunde vel sige, at der var ført en uforsvarlig Statshusholdning, da vore Udgifter dog ikke i nogen væsentlig Grad havde oversteget vore Indtægter. Det er rigtigt nok, man kan ikke kalde Førelsen af vor Statshusholdning uforsvarlig, men jeg vil dog sige, at som vore Indtægter have været de sidste Aar, ville vi maaske neppe faa dem mere. Der kan neppe paavises en Tid, hvor den danske Statskasses Indtægter ere indflydte saa rigeligt, som det er sket i de sidste Aaringer, og jeg tror, at der i den Tid, hvor der sikkert over al Forventning er tilflydt Statskassen Midler, havde været Grund til at se os for og ikke være slet saa rundhaandede, som vi ved mange Lejligheder have været. Naar det ærede Medlem fra Ringkøbing ligeledes sagde, at henset til vore Statsaktiver er vor Stilling ret god, saa har det ærede Medlem for saa vidt Ret, som hans Tal naturligvis var rigtige. Men jeg skal dog bemærke, at Statsaktivers Værdi staar i Forhold til den Produktionsevne, de have. Vi kunne være ganske sikre paa, at vi ville faa større og større Udgifter, men vi have set i de senere Aar, hvorledes det, vi betragte som produktive Indtægtskilder, er gaaet betydeligt tilbage, og det er selvfølgelig for en stor Del Grunden til, at vi nu sidde i det, som vi gøre.

Det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) syntes at være overrasket over, at det nu var kommet dertil, at vi skulde laane en